

На основу чл. 108. став 1. и 119. став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018 – др. Закони, 10/2019, 6/2020 и 129/2021; у даљем тексту: Закон) и члана 49. став 1. тачка 1) Статута Основне школе „Доситеј Обрадовић“ Пожаревац (у даљем тексту: Школа), Школски одбор Основне школе „Доситеј Обрадовић“ у Пожаревцу, на 53. седници одржаној дана 25.05.2022. године, донео је

ПРАВИЛНИК О МЕРАМА, НАЧИНУ И ПОСТУПКУ ЗАШТИТЕ И БЕЗБЕДНОСТИ УЧЕНИКА ЗА ВРЕМЕ БОРАВКА У ШКОЛИ И СВИХ АКТИВНОСТИ КОЈЕ ОРГАНИЗУЈЕ ОСНОВНА ШКОЛА „ДОСИТЕЈ ОБРАДОВИЋ“ ПОЖАРЕВАЦ

1. Основне одредбе

Члан 1.

Правилником о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика за време боравка у Школи и за време извођења свих активности које организује Школа (у даљем тексту: Правилник) прописују се мере, начин и поступак заштите ученика Школе и начин њиховог спровођења.

Заштита и безбедност ученика спроводи се у складу са упутством које је прописао министар надлежан за послове образовања и васпитања (Упутство за доношење општег акта о заштити и безбедности деце и ученика у установама образовања и васпитања Министарства просвете, науке и технолошког развоја).

У прописивању мера, начина и поступака заштите и безбедности ученика Школа сарађује са јединицом локалне самоуправе.

У поступку прописивања мера, начина и поступака заштите и безбедности ученика учествује Савет родитеља, а Ученички парламент даје мишљење.

Члан 2.

Средства за спровођење мера из члана 1. Правилника, на начин прописан Правилником, обезбеђују се у буџету јединице локалне самоуправе, у складу са чланом 189. став 1. тачка 8) Закона.

Члан 3.

Правилником се обезбеђује ученицима право на заштиту и безбедност:

- 1) у школској згради и школском дворишту;
- 2) на путу између куће и Школе;
- 3) ван школске зграде и школског дворишта - за време остваривања образовно-васпитног рада или других наставних и ваннаставних активности које организује Школа.

Ученици имају право на заштиту и безбедност од:

- 1) поступака других ученика, запослених, родитеља, односно других законских заступника и трећих лица којима се та безбедност угрожава,
- 2) болести и повреда,
- 3) пожара, поплаве, елементарних непогода и других опасних појава које могу угрозити безбедност ученика у Школи.

Члан 4.

Одељењски старешина и предметни наставници у обавези су да у свакодневном контакту са ученицима, нарочито на часовима одељењске заједнице и када са ученицима обрађују одговарајуће програмске садржаје, ученике упознају са опасностима са којима се могу суочити за време боравка у школи и извођења других активности које организује Школа, као и са начином понашања којим се те опасности могу избећи или отклонити.

Запослени, родитељи, односно други законски заступници и ученици обавезни су да директору, помоћнику директора, секретару Школе, дежурном наставнику или другом овлашћеном лицу пријаве сваку појаву за коју поумњају да би могла да угрози заштиту и безбедност ученика.

Члан 5.

Одредбе Правилника дужни су да поштују директор Школе (у даљем тексту: директор), помоћник директора, сви запослени у Школи, ученици, родитељи, односно други законски заступници и трећег лица када се налазе у школској згради, школском дворишту или на другом месту на којем се остварује образовно-васпитни рад или друга активност у организацији Школе.

Члан 6.

Неспровођење мера безбедности ученика од стране запослених, прописаних Правилником, сматра се тежом повредом радне обавезе, за коју се води дисциплински поступак, и за коју може да се изрекне новчана казна или удаљење са рада у трајању до три месеца, или мера престанка радног односа, уколико се неспровођење мера безбедности учини свесним нехатом, намерно или у циљу прибављања себи или другоме противправне имовинске користи (сагласно одредбама Правилника о дисциплинској и материјалној одговорности запослених Школе).

Дисциплинска одговорност запослених не искључује кривичну и материјалну одговорност.

Понашање ученика којим угрожава властиту или безбедност других ученика и запослених у Школи, у школским и другим активностима које организује Школа, прописаних овим Правилником, сматра се тежом повредом обавеза ученика, за коју се води васпитно-дисциплински поступак и изричу мере у складу са Правилником о васпитно-дисциплинској одговорности ученика у Школи.

Члан 7.

Посебна обавеза директора и помоћника директора је да повремено, без претходне најаве, а најмање два пута месечно, проверавају да ли се спроводе мере за остваривање заштите и безбедности ученика .

Неспровођење мера за безбедност и заштиту ученика, прописаних Правилником, представља разлог за разрешење директора, у складу са Статутом Школе.

Члан 8.

Ради спровођења мера утврђених Правилником, Школа сарађује са државним органима, органима Града Пожареваца и другим субјектима и надлежним институцијама са којима је таква сарадња потребна у поступку обезбеђивања и спровођења мера утврђених Правилником (Министарство просвете, науке и технолошког развоја, односно Школска управа Пожаревац, Полицијска управа Пожаревац и њихове специјализоване службе, Центар за социјални рад Пожаревац, Дом здравља Пожаревац, органи Града Пожареваца, као и надлежни органи за образовање Града Пожареваца и други).

Заштита и безбедност ученика Школе организује се и остварује и кроз присуство школског полицајца и постојање видео надзора, о чијој употреби води рачуна директор.

Школа може ангажовати и приватно обезбеђење (фирма која има одговарајуће дозволе за рад са ученицима), а по захтеву и одлуци Савета родитеља.

Члан 9.

На материју коју уређује Правилник примењују се и одредбе других општих аката Школе чија је примена важна за остваривање заштите и безбедности ученика.

2. Заштита и безбедност у школској згради и школском дворишту

Члан 10.

За време трајања наставе и других активности, стално су откључана само главна улазна врата Школе.

За откључавање капија на школском дворишту и улазних врата овлашћени су директор, помоћник директора, домар и чистачице.

Домар или чистачице откључавају капију на школском дворишту у 07,00 часова, као и главна улазна врата, улаз за ученике, проверавају стање школских просторија и дворишта и о томе обавештавају директора или помоћника директора, а у случају потребе предузимају неопходне мере.

Коришћење службеног улаза-главна улазна врата је забрањено за ученике, као и увођење ученика од стране родитеља, односно других законских заступника, осим за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом и њихове пратиоце, односно родитеље и друге законске заступнике.

Просторије за пријем родитеља, односно других законских заступника ученика и трећих лица је хол на улазу у Школу, простор испред зборнице и канцеларије администрације.

Родитељима, односно другим законским заступницима ученика није дозвољен улазак у учионице и кабинете Школе у време наставе.

Изузетно, родитељи, односно други законски заступници ученика који доводе и одводе ученике млађег узраста, могу уз сагласност наставника да улазе и бораве у ходнику Школе испред учионице где његово дете има наставу.

Дежурни наставници, домар и чистачице врше контролу уласка и кретања лица у Школу, идентификацију и евиденцију.

Члан 11.

Када се у Школи не изводи настава и друге активности, све капије на школском дворишту и сва улазна врата на школској згради су закључана.

За откључавање капије и улаза на почетку радног времена у првој смени и за закључавање капије и улаза на крају радног времена задужен је домар или чистачица, а у њиховом одсуству – друго лице, по овлашћењу директора или помоћника директора.

Члан 12.

Понашање ученика пре, за време и после одржавања наставе и других активности у Школи, улаз и излаз из Школе, односи са другим ученицима и запосленима и друга права, обавезе и одговорности ученика које се односе на њихово понашање, уређени су општим актом којим се прописују правила понашања у Школи.

Обавезе дежурних наставника пре почетка наставе, за време одмора и након завршетка наставе, за време боравка ученика у Школи, уређени су општим актом којим се прописују правила понашања у Школи.

Обавезе одељењских старешина, наставника и свих запослених, као и родитеља, односно других законских заступника ученика за време боравка у Школи, као и трећих лица уређени су општим актом којим се прописују правила понашања у Школи.

3. Заштита од болести и повреда

Члан 13.

Ради остваривања заштите и безбедности ученика од болести и ширења заразе, Школа:

- 1) стара се о уредности и чистоћи школских просторија и школског дворишта, у складу са санитарно - хигијенским прописима и мерама;
- 2) организује обављање прописаних периодичних систематских лекарских прегледа запослених и ученика;
- 3) поступа по мерама надлежних органа наложеним у складу са прописима у области здравства;
- 4) у случају промена код ученика које се односе на његово здравствено стање обавештава родитеља, односно другог законског заступника ученика, предузима хитне мере уколико су неопходне и сарађује са надлежним здравственим институцијама;
- 5) родитеља, односно другог законског заступника ученика чије здравствено стање, према процени директора, помоћника директора, наставника или стручног сарадника, може представљати опасност за друге ученике и запослене, обавезује да таквог ученика одведе на одговарајући преглед и забрањује му долазак на наставу и друге активности које организује Школа, док надлежни лекар не потврди да опасност не постоји, односно не изда потврду о здравственој способности ученика.

Школа је дужна да по потреби, а најмање два пута годишње позива службу за дератизацију, дезинсекцију и дезинфекцију.

Члан 14.

Ради остваривања заштите и безбедности ученика од повреда, Школа:

- 1) према својим могућностима, обезбеђује набавку и коришћење школског намештаја, наставних и других средстава који су безбедни за употребу и одговарају психофизичким својствима ученика;
- 2) примењује стандарде и нормативе који се односе на школски простор, број ученика у одељењу и друге услове за обављање делатности;
- 3) обезбеђује стални надзор наставника или стручног сарадника за време рада на уређајима или с предметима који могу изазвати повреду, као и за време извођења активности које представљају потенцијалну опасност за настанак повреде;
- 4) спроводи друге мере у циљу заштите и безбедности ученика од повреда.

У случају повреде ученика дежурни наставник или одељењски старешина или предметни наставник ће затражити прву помоћ, односно медицинско збрињавање у надлежној здравственој установи која се налази у непосредној близини Школе и о томе одмах обавестити родитеља, односно другог законског заступника ученика и директора Школе.

Директор Школе по потреби обавештава надлежну инспекцију и др.

Ради пружања прве помоћи Школа је дужна да обезбеди одговарајући број ормарића прве помоћи.

Ормарић прве помоћи налази се у ходнику главног улаза у Школу и на њему је видно истакнут број телефона хитне помоћи и дома здравља.

Садржину комплета дужан је да проверава и допуњује запослени оспособљен за пружање прве помоћи.

Школа је дужна да оспособи одговарајући број запослених за пружање прве помоћи, чија имена су видно истакнута.

Строго је забрањен сваки вид понашања које може довести до самоповређивања или повређивања другог ученика: пењање на школске клупе и друге делове школског инвентара, нагињање кроз прозоре, седење или

стајање на истим, непримерно коришћење школског инвентара, писање и шкрабање по зидовима, столовима и столицама, трчање, гурање, саплитање по степеништу, клизање, грудвање и сл. у згради Школе и школском дворишту.

Чистачице су дужне да чишћење и прање просторија и дворишта врше перманентно, према утврђеном распореду, водећи рачуна да подови нису клизави.

Члан 15.

Обавеза родитеља, односно другог законског заступника је да ученика, чије је здравствено стање такво да може да представља опасност за друге ученике и запослене, одведу на одговарајући здравствени преглед и не шаљу га на наставу и друге активности које организује Школа, док не добије одговарајућу потврду лекара о здравственој способности.

Директор Школе је дужан да обавести надлежну здравствену установу о појави инфективне болести.

Школа је у обавези да на почетку сваке школске године упозна родитеље, односно друге законске заступнике ученика са могућношћу осигурања ученика од последица несрећног случаја које се могу евентуално десити и са условима под којима се врши осигурање.

Школа је такође у обавези да, уколико постоји заинтересованост родитеља, односно других законских заступника ученика буде посредник између њих и осигуравајуће компаније, како би родитељ, односно други законски заступник уплатом премије осигурања, омогућио свом детету заштиту од свих ризика у свакодневном животу (у школи, код куће, на екскурзији и сл.).

Школа ће на Савету родитеља упознати родитеље, односно друге законске заступнике ученика са понудама о осигурању које су стигле у Школу и посредоваће између њих и осигуравајуће компаније за коју се они одреде.

4. Заштита од пожара, поплаве, електричне струје, удара грома и других опасних појава

Члан 16.

Ради остваривања заштите од пожара, запослени и ученици су дужни да спроводе мере прописане Законом о заштити од пожара, других прописа који уређују ову материју, планова заштите од пожара, одлука надлежног органа јединице локалне самоуправе, школског одбора и других органа, као и општег акта Школе којим се уређују начин, поступак и мере у области противпожарне заштите.

Школа мора имати довољан број ватрогасних апарата и хидраната, запосленог који је похађао посебну обуку из области заштите од пожара и положио стручни испит и редовну контролу обучености запослених за проверу знања из области заштите од пожара (на три године).

Ради остваривања заштите и безбедности од пожара, Школа редовно проверава исправност ватрогасних апарата и хидранта, у складу са прописима у тој материји.

Члан 17.

Ради остваривања заштите и безбедности од поплаве и изливања фекалија, домар свакодневно проверава исправност водоводних и канализационих инсталација и предузима потребне мере у случају уочених промена које могу угрозити безбедност ученика и запослених у Школи.

Сви запослени и ученици обавезни су да без одлагања обавесте домара, директора, помоћника директора или секретара о уоченим променама на водоводним и канализационим инсталацијама, које могу угрозити безбедност ученика и запослених у Школи.

Члан 18.

Ради остваривања заштите и безбедности од електричне струје, домар свакодневно проверава исправност електричних инсталација и предузима потребне мере у случају уочених промена које могу угрозити безбедност ученика и запослених у Школи.

Сви запослени и ученици обавезни су да без одлагања обавесте домара, директора, помоћника директора или секретара о уоченим променама на електричним инсталацијама, које могу угрозити безбедност.

Члан 19.

Уређаји, други предмети и материје који се користе у наставном процесу, за одржавање хигијене или у друге сврхе морају се држати ван домаћаја неовлашћених лица, ако могу представљати опасност по живот и здравље ученика.

Члан 20.

Ради остваривања заштите и безбедности од удара грома, Школа редовно проверава исправност громобранских инсталација, у складу са прописима у тој материји.

Сви запослени и ученици обавезни су да без одлагања обавесте домара, директора, помоћника директора или секретара о уоченим променама на громобранским инсталацијама, које могу довести у питање њихово функционисање.

Поред спровођења мера из ст. 1. и 2. овог члана, Школа је обавезна да за време грмљавине обезбеди да ученици буду у школској згради.

Члан 21.

Заштита и безбедност од других опасних ствари и појава остварује се сходном применом чл. 16. до 20. овог Правилника.

Школа формира тимове за заштиту и спасавање у случају катастрофа (ванредне ситуације).

5. Заштита и безбедност на путу између куће и Школе

Члан 22.

Директор Школе је обавезан да сарађује са органима надлежним за безбедност саобраћаја и прати стање саобраћајне сигнализације на прилазима Школи.

Сваки запослени обавезан је да о уоченим недостацима на саобраћајној сигнализацији обавести директора, помоћника директора или секретара, који ће ради решавања проблема ступити у контакт с надлежним органима.

Члан 23.

Школа пред надлежним органима покреће иницијативе ради побољшања безбедности у саобраћају на прилазима Школи (постављање "лежећих полицајаца", семафора и других уређаја, организовање дежурства саобраћајних полицајаца и тако даље).

Члан 24.

Заштита ученика у саобраћају обезбеђује се организовањем предавања саобраћајних стручњака, приказивањем филмова о саобраћају, разговором на часовима одељењске заједнице и родитељским састанцима.

Поред активности усмерених на побољшање безбедности у саобраћају, у вези са заштитом и безбедношћу ученика на путу од куће до Школе и обратно, директор, помоћник директора и запослени из реда наставног особља:

- 1) опомињу ученика којег сретну на његовом путу од куће до Школе или обратно, ако се небезбедно понаша;
- 2) о сваком небезбедном понашању ученика обавештавају његовог одељењског старешину, који о томе обавештава његовог родитеља, односно др. законског заступника и предузима друге мере.

Школа сарађује са комуналним службама ради обезбеђења тротоара и уличног осветљења на прилазу Школи и правилног размештаја/постављања контејнера да не ометају улаз у Школско двориште и зграду и др.

6. Заштита и безбедност ван зграде Школе и школског дворишта, за време остваривања образовно-васпитног рада и других активности које организује Школа

Члан 25.

На остваривање заштите и безбедности ученика за време боравка на излету, екскурзији или настави у природи, као и за време извођења неке друге активности ван зграде Школе и школског дворишта, примењују се основне одредбе овог Правилника, а сходно се примењују његове одредбе о остваривању заштите и безбедности ученика у згради Школе и школском дворишту.

За горе наведене активности Школа мора прибавити сагласност родитеља за присуство ученика.

Поред одредаба из става 1. овог члана, на остваривање заштите и безбедности ученика ван зграде Школе и школског дворишта, за време остваривања образовно-васпитног рада и других активности које организује Школа, примењују се и одредбе чл. 26. и 27. Правилника.

7. Заштита и безбедност ученика за време извођења излета, екскурзија и наставе у природи и сличних активности

Члан 26.

Излети, екскурзије и настава у природи, као облици образовно-васпитног рада, изводе се у складу са школским програмом, који је донет на основу одговарајућег важећег наставног плана и програма, годишњим планом рада Школе и програмом за организовање екскурзије и наставе у природи.

Екскурзија и настава у природи се може организовати након добијене сагласности Савета родитеља Школе.

Члан 27.

Приликом избора понуђача за извођење екскурзије и наставе у природи и сличних активности са ученицима, Школа ће посебну пажњу посветити његовој оспособљености за остваривање заштите и безбедности ученика за време активности која се организује.

Уговор који се закључује за извођење екскурзије и наставе у природи мора да садржи посебне ставке које се односе на предузимање мера заштите и безбедности ученика.

Оспособљеност понуђача за остваривање заштите и безбедности ученика односи се нарочито на:

- 1) поседовање одговарајуће лиценце за рад;
- 2) кадровску и техничку опремљеност за организовање путовања ученика;
- 3) просторна опремљеност за остваривање заштите и безбедности ученика у објекту у којем су смештени;
- 4) референцу.

Смештај ученика на екскурзији и извођење наставе у природи мора се обезбедити само у објектима који испуњавају услове за извођење ових облика образовно-васпитног рада.

Родитељ, односно други законски заступник је обавезан да пре поласка на пут обавести одељењског стрешину о здравственом стању ученика које може бити од утицаја на безбедност и здравље ученика током путовања и боравка на путу.

Директор Школе је у обавези да благовремено пријави свако путовање ученика, како би службеници МУП-а обавили преглед ангажованих аутобуса.

Екскурзија и настава у природу остварује се у складу са Правилником о организацији и остваривању екскурзије и наставе у природи у основној школи.

8. Обавезе Школе у заштити ученика од дискриминације, злостављања, занемаривања, вређања угледа, части или достојанства и страначког организовања и деловања

Члан 28.

У Школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање, којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање према ученицима а које се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, изгледу и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Остваривању овог вида заштите и безбедности ученика служе поштовање одредаба Правила понашања у Школи и активности стручног тима Школе за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања.

Школа је дужна да предузме све мере прописане Правилником и законским прописима када се посумња или утврди дискриминаторно понашање према ученику у Школи.

У препознавању и спровођењу превентивних и интервентних активности у вези забране дискриминације, Школа је у обавези да поступа у складу са следећим подзаконским актима:

1) Актом који регулише поступање Школе када се посумња или утврди дискриминаторно понашање, начине спровођења превентивних и интервентних активности, обавезе и одговорности запосленог, ученика, одраслог, родитеља односно другог законског заступника, трећег лица у Школи, органа и тела Школе и друга питања од значаја за заштиту од дискриминације, који прописује министар надлежан за послове образовања и васпитања;

2) Актом којим се утврђују ближи критеријуми за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, ученика или трећег лица у Школи, а који заједнички прописују министар надлежан за послове образовања и васпитања и министар надлежан за послове људских права.

Имена тима Школе за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања морају бити постављена на огласној табли Школе.

Члан 29.

У Школи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање ученика, а сходно тумачењима ових појмова утврђеним у члану 111. Закона и подзаконским актима.

Школа ће одмах поднети пријаву надлежном органу ако се код ученика примете знаци насиља, злостављања или занемаривања, нарочито ако је то учињено од стране родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица у Школи.

Члан 30.

У Школи је забрањено свако понашање запосленог према ученику и ученика према другом ученику којим се вређа углед, част или достојанство.

Директор Школе дужан је да у року од три дана од дана сазнања за повреду забране из става 1. овог члана предузме одговарајуће активности и мере у оквиру надлежности Школе.

Школа ће своје поступање када се посумња или утврди вређање угледа, части или достојанства, у погледу начина спровођења превентивних и интервентних активности, услова и начина за процену ризика, начина заштите и других питања од значаја за заштиту, спроводити у складу са посебним подзаконским актом.

У Школи је забрањено страначко организовање и деловање и коришћење простора Школе у те сврхе.

9. Завршне одредбе

Члан 31.

Даном ступања на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о заштити и безбедности ученика заведен под деловодним бројем 750/2 од 05.11.2018. године.

Члан 32.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Председник Школског одбора

Весна Николовска

Правилник је заведен под деловодним бројем _____ од _____ 2022. године, објављен је на огласној табли Школе дана _____.2022. године, а ступио је на снагу дана _____.2022. године.

Секретар Школе

Снежана Тодоровић